

KRONIEK

BOEKBESPREKING

AUG. VAN CAUWELAERT, Harry, Amsterdam, P. N. van Kampen & Zoon, zonder jaartal.

August van Cauwelaert, een Vlaamsch schrijver, thans omstreeks vijftig jaar, was ons al van zijn jeugd af bekend door fijne en teedere verzen en gedistingeerde prozaverhalen, waarin wij steeds veel te prijzen vonden. Wat wij er dikwijls in misten, in de verhalen dan vooral, was — misschien nog méér dan: forsche kracht — een kernige inhoud, direct door het leven verschaft; het kwam ons voor dat Van Cauwelaert, langer dan voor zijn talent dienstig was, bij zekere min of meer vage jeugddroomen bleef dralen. Maar zie, deze dichter en prozaïst is in het gewone leven een rechter, en nog te juister tijd heeft hij ontdekt, welk een mijn van gegevens voor zijn kunst in de uitoefening lag van dat belangrijk en moeilijk ambt. Eén der resultaten van deze ontdekking hebben de Elsevier-lezers in onze October-aflevering kunnen vinden — het even geestige als gevoelige en menschkundige verhaal *B u k e n* zal, hoor ik, binnenkort met andere van dezelfde soort in een bundel verschijnen, die ons hartelijk interesseeren zal. Maar thans reeds ligt hier voor ons de roman *Harry*, het verhaal van een Vlaamschen jongen van goeden aanleg, en slechte opvoeding, die een moordenaar wordt, maar daardoor niet verloren gaat, hoezeer zijn geschiedenis, hier verhaald, ons aan die van den *Verloren Zoon* herinneren moge. Het zou mij geenszins verwonderen als August van Cauwelaert ook de kennismaking met dezen *Harry* — evenals die met den jongen *Buken* — aan zijn rechterspraktijk te danken had.

Het zou mij nu evenmin verbazen, als zekere oppervlakkige „moderne” lezers van meening bleken, dezen roman met een superieur en medelijdend glimlachje als ouderwetsch en min of meer sentimenteel te mogen verwerpen. Doch hoezeer onjuist zou dat zijn! De geschiedenis van *Harry's* jonge leven had niet heel veel vroeger dan thans met zóóveel menschelijk begrip, zooveel indringend gevoel en zooveel bescheiden intelligentie (en intelligente bescheidenheid) geschreven kunnen worden. Als onze jonge schrijvers — gelijk te verwachten valt, ware het alléén door de wetten der reactie! — binnen eenige jaren eens wat minder naar het exotische en het vreemde avontuur zullen streven, maar weer liefdevol en aandachtig gaan rondzien in de wereld die hen omringt, zal ons blijken, dat veel van wat op het oogenblik ouderwetsch lijkt, weer gloednieuw leven verkrijgt en ultramodern wordt. Onder de jonge Vlamingen gaf *Lode Zielens* het voorbeeld van zulke moderniteit, hier in het Noorden hebben gelukkig enkele krachtige talenten hun kijk op de avonturen der hen omgevende menschheid levend gehouden; Van Cauwelaert is één der al wat oudere Vlamingen, die zich bij